

На вниманието на
г. Агубаджиев

ДО КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

24. XI. 99

СТ А Н О В И Щ Е

от "Елитбанк" АД (в несъстоятелност) , представлявана
от синдиците Христина Стамова и Емил Раковски

ОТНОСНО:

Искането на 53 народни представители от XXXVIII Народно
събрание за установяване на противоконституционност на
разпоредбите на § 35, ал.3 и 4 от Преходните и заключителни
разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република
България за 1999 г. (ДВ,бр.155 от 29 декември 1999 г.)

С определение от 16.11.1999 г.по конституционно дело № 14/1999 г.
Конституционният съд на Република България е конституирал като
заинтересувана страна "Елитбанк" АД (в несъстоятелност) и ѝ е дал възможност
в 14 дневен срок да вземе становище по искането на 53 народни представители
от XXXVIII Народно събрание за установяване противоконституционност на
разпоредбите на ; 35, ал.3 и 4 от Преходните и заключителни разпоредби на
Закона за държавния бюджет на Република България за 1999 г. (ДВ,бр.155 от 29
декември 1999 г.).

След като се запознахме с мотивите на искането на народните
представители и с цитираните от тях текстове от Конституцията на Република
България и съответните закони , намираме искането за основателно по следните
съображения:

С разпоредбата на § 35 от Закона за държавния бюджет на Република
България за 1999 г.се уреждат отношенията между "Плама" АД и банките
кредиторки , които са в несъстоятелност чрез намесата на държавата.В алинея
първа се прогласява встъпването на държавата в задълженията на "Плама" АД
към банките в несъстоятелност, при условие , че бъде утвърден план за
оздравяването на длъжника.Встъпването в дълг е уредено в чл.101 от Закона за
задълженията и договорите.То е винаги в интерес на кредитора, тъй като
изпълнението на задължението се гарантира от още един солидарен длъжник.
По тази причина законът не изисква съгласието на кредитора като условие за
валидност на встъпването.

ЕЛИТБАНК АД в несъстоятелност
Изходни № 399
Дата: 23. XI. 1999г.

В алинея втора законодателят прави изявление от името на държавата за прихващане на задълженията, в които държавата е встъпила наред с "Плама" АД с вземанията ѝ от банките кредиторки в несъстоятелност.

С разпоредбите на алинеи трета и четвърта на § 35 се редуцират задълженията на "Плама" АД към банките в несъстоятелност и те се преоформят като задължения към държавата. Това означава, че държавата едностранно замества "Плама" АД като длъжник на банките в несъстоятелност, без тяхно съгласие и едностранно редуцира размера на задълженията.

Основни принципи на облигационното право в Република България са, че договорите действат между страните, които са ги сключили и че при тълкуването им се търси действителната воля на тези страни. Именно затова законодателят е предвидил специални правила при промяна на субектите на облигационното отношение, както е случаят със заместване на длъжника. Докато при встъпване в дълг, както се посочи по-горе, не е абсолютно необходимо съгласие на кредитора, тъй като интересът му се гарантира допълнително, то при заместване е необходимо такова съгласие, тъй като кредиторът е заинтересуван кой ще бъде негов длъжник.

Редуцирането (намаляването) на задължението представлява новиране, което съгласно чл. 107 ЗЗД може да се осъществи само със съгласие на кредитора, който е страна по първоначалния договор.

С алинеи 3 и 4 на § 35 от Закона за държавния бюджет на Република България за 1999 г., за които се иска да бъдат обявени за противоконституционни, едностранно по законодателен път се извършва заместване на "Плама" АД в задълженията към банките в несъстоятелност с държавата и се редуцира размера на задълженията, поради което считаме, че наред с чл. 17, ал. 1 и 3, на който конституционен текст се позовават 53-та народни представители, е нарушена и разпоредбата на чл. 19, ал. 2 от Конституцията на Република България, повеляваща законите да осигуряват еднакви правни условия за стопанска дейност на всички граждани и юридически лица. Без съмнение тази разпоредба е нарушена с алинеи 3 и 4 от § 35 на Закона за държавния бюджет на Република България за 1999 г., съгласно които едностранно се извършва промяна в субекта и в размера на едно възникнало задължение към равноправни стопански субекти, каквито са банките-кредиторки на "Плама" АД в несъстоятелност.

Молим, уважаеми конституционни съдии, да имате предвид настоящето становище при постановяване на вашето решение.

С уважение:

1.

(Хр. Стамболов)

2.

(Ем. Раковски)

Изготвил становището:

(адв. Константин Пенчев)